Anul al 55-lea 14 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei } 14 Pagini Nr. 19 Joi 20 Ianuarie 1938
P IIII
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

„ASOCIAȚIUNII"

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

PRECIZĂRI

Chemarea la cârma țării a actualului guvern a dat un început de satisfacție sentimentului național, din ce în ce mai puternic, care stăpânește opinia publică românească și a trezit speranța că revendicările noastre naționaliste sunt pe punctul de a se transforma în tot atâtea realități, reclamate cu o energie din ce în ce mai vie de conștiința românească de pretutindeni.

Ziarul nostru, care de două decenii stă în fruntea acestei mișcări de redeșteptare națională, a încercat această satisfacție și a împărtășit aceste speranțe.

Am avut însă dela început regretul că, cu prilejul acestei prime tentative de realizare a unui program naționalist, nu s'a făcut apel la toate forțele naționaliste ale acestei țări. In fața situației turburi create de ultimele alegeri generale și de demisia guvernului Tătărăscu, singura indicație neîndoelnică a corpului electoral era progresul realizat de forțele politice naționaliste. In aceste condițiuni, ar fi fost logic, înțelept și corespunzător intereselor acestei țări să se realizeze sau cel puțin să se încerce o concentrare a tuturor forțelor politice naționaliste, cari dacă prezintă unele nuanțe programatice deosebite și divergență de metode, urmăresc totuși triumful acelorași năzuințl și realizarea aceloraș obiective.

A fost pentru noi o dezamăgire, când am constatat că nu numai o asemenea încercare n'a fost făcută, ci din potrivă s'a făcut apel — pentru a se lărgi baza guvernării — la elemente singuratice ademenite din partidul național-țărănesc sau din frontul românesc. Temelia morală a unei guvernări, pe care am fi dorit-o la adăpostul unei asemenea imputări apărea dela început slăbită. Formarea guvernului dădea impresia că a fost dictată numai de oportunismul politic și doctrina lui risca să fie luată drept un naționalism electoral.

Cu sinceritatea noastră obișnuită ținem să facem aceste precizări. Nimeni nu ne va putea tăgădui niciodată nici puritatea, nici statornicia credințelor noastre naționaliste.

Ne-ar durea adânc dacă ideia naționalistă ar fi compromisă în înseși începuturile ei de realizare. In felul acesta ar fi stânjenit progresul ideii primatului românesc, care ne apărea atât de plin de făgăduell. In Franța celei de-a treia republici s'a repetat adeseori formula: „Cât de frumoasă era republica sub imperiu". Nu trebue să ajungem și noi la constatarea că ideia națională era frumoasă numai în opoziție.

Ne dăm seama, desigur, mai bine ca oricine, cât este de apăsătoare sarcina guvernării, cât este de mare distanța între program și înfăptuire, între aspirații și realități. Din acest punct de vedere, noi facem credit oricărei guvernări bine intenționate și ne arătăm larg înțelegători față de toate greutățile, care nu sunt isvorâte din propriile ei greșeli.

Dar este și dreptul și datoria noastră de a cere guvernului să facă tot ce este omenește cu putință spre a evita asemenea greșeli. In regimul celei mai ortodoxe democrații, ca și în regimul celei mai stricte autorități, principalul obiectiv al guvernării este satisfacerea cerințelor îndreptățite ale opiniei publice. Guvernele sunt făcute pentru țară, nu țara pentru guverne.

Acestea prin însăși poziționea lor înaltă nu pot păstra cu realitățile vieții naționale acel contact intim, care este cea dintâiu condiție a unei bune cârmuiri.

Nimic nu poate ajuta mai efectiv un guvern în misiunea lui decât o presă conștientă de îndatoririle ei.

De aceea facem din nou apel la guvern să nu înnăbușe critica moderată și cuviincioasă a acelei prese românești care de atâția ani a făcut dovada și a seriozității, și a conștiinței și a naționalismului ei. O asemenea presă este colaboratoarea unui guvern bine intenționat și interpreta autorizată a publicului românesc. Dacă ea are libertatea scrisului, o va folosi cu înțelepciune și măsură. Dacă n'o are, publicul cititor își va lua el libertatea de a ști mai mult decât s'a întâmplat și de a critica mai aspru decât o face comentariul ziarului.

In modul acesta se destramă încrederea neapărat trebuincioasă cârmuirilor, ori care ar fi ele.

Increderea nu se impune, se dobândește.

Și încrederea — nevăzută, subtilă, misterioasă, este cel mai puternic și cel mai neînduplecat dintre dictatori.

„UNIVERSUL"

Criza de guvern din Franța

D. Chautemps însărcinat cu formarea guvernului

Paris, 17 (Rador). — D. Camille Chautemps, președintele consiliului demisionar, a fost însărcinat de d. Lebrun cu formarea noului guvern.

D. Chautemps a ac-

D. CAMILLE CHAUTEMPS după audiența la d. Lebrun, președintele Republicii franceze

ceptat în principiu acest mandat.

Plecând dela Elysée, d. Chautemps a declarat ziariștilor:

„După cum vedeți, cercul s'a închis. Președintele republicei m'a readus la punctul meu de plecare, făcându-mi onoarea de a-mi cere din nou să accept a forma noul guvern. Față de insistența șefului statului și de prelungirea crizei, am crezut că e de datoria mea să accept misiunea. Mă voiu sili să isbutesc.

In cursul încercărilor sale, prietenul meu Blum a lansat ideia unei lărgiri a frontului popular pe planul național. El n'a putut-o realiza în forma propusă. După mine, trebuie să revenim la concepția care a inspirat alcătuirea primului meu guvern: a grupa maximum de bunăvoințe franceze în jurul principiilor esențiale aprobate de votul universal. Aceasta voi încerca să fac.

Zilele trecute am redactat un cod de pace socială. Voi încerca acum să supun Parlamentului un cod de pace politică".

Chautemps a avut o întrevedere cu d. Herriot.

De aici, d. Camille Chautemps s'a dus la reuniunea parlamentarilor și membrilor comitetului executiv ai partidului radical-socialist, făcând o expunere a condițiilor în care a acceptat misiunea de a forma noul cabinet, precum și a rezultatelor obținute în primele sale întrevederi.

D. Chautemps a arătat apoi ce orientare va da guvernului său, care se va inspira din formula Frontului popular și se va sprijini pe majoritatea acestui Front. D-sa a arătat că va oferi partidului socialist participarea în aceleași condiții ca și în precedentul său cabinet. D. Chautemps a încheiat făcând urarea ca toate partidele asociate la deținerea puterii să rămână credincioase solidarității guvernamentale.

In cursul expunerii sale, d. Chautemps a înșirat împrejurările care l-au determinat să se retragă dela putere și a rectificat câteva erori de interpretare cu privire la rolul partidului radical-socialist în timpul crizei. Se pare că d-sa a confirmat că este bine să se mențină ideia lansată de d. Blum, de a se realiza o lărgire a Frontului popular pe planul național. D. Chautemps ar fi adăogat că și la alcătuirea precedentului cabinet condus de d-sa s'a lăsat călăuzit de acest principiu, pentru a ajunge la o destindere socială, principiu pe care va căuta să-l urmărească că și mai departe pe planul național și pe terenul politic.

(Citiți în corpul ziarului: D. Chautemps continuă tratativele).

Intrevederile d-lui Chautemps

Viitorul guvern se va sprijini pe majoritatea Frontului popular

Paris, 17 (Rador). — *Însărcinat de președintele republicei cu formarea noului guvern, d. Chautemps a avut consfătuiri cu președinții*

D. G. BONNET

Camerei și Senatului, cu d-nii Daladier și Blum, precum și cu diferite alte personalități politice.

Părăsind locuința d-lui Blum, după întrevederea cu acesta, d. Chautemps a declarat ziariștilor că „are cele mai bune speranțe de a alcătui noul guvern".

*

Paris, 17 (Rador). — *După vizita făcută d-lui Blum, d.*

Detașament de cavalerie mexicană, atacat de bandiți

Mexico City, 17 (Radio-Central). — **In apropierea localității Puebla, un grup de bandiți a atacat cu focuri de armă un detașament din cavaleria mexicană, care se îndrepta spre acest oraș.**

In încăerarea produsă între cele două grupuri, s'au tras numeroase focuri de armă. Sunt șapte morți din amândouă părțile.

Autoritățile au trimis potere în urmărirea bandiților.

Pe frontul dela Teruel

Un aspect al tranșeelor naționaliste spaniole, pe frontul dela Concud, lângă Teruel

Ziarul „Times" confiscat la Berlin

Paris, 17 (Rador). — *Din Berlin se anunță că numărul de azi al ziarului „Times" a fost confiscat de poliție la sosirea lui în Berlin.*

Se presupune că această măsură s'a luat întrucât ziarul englez publicase o telegramă din Washington, cuprinzând unele aprecieri ale d-lui Dood, fostul ambasador al Statelor Unite la Berlin, cu privire la regimul național-socialist.

———XXX●XXX———

D. GEORGES GOYAU

secretar perpetuu al Academiei franceze, în locul regretatului G. Doumic, decedat la sfârșitul anului trecut

O expoziție a femeilor din Mica Înțelegere

Belgrad, 17 (Radio-Central). — *La 20 Ianuarie va fi deschisă de ministrul educației naționale iugoslav, în salonul de arte din Belgrad, o expoziție de cultură și de plastică a femeilor din Mica Înțelegere.*

Această expoziție se află sub patronajul reginei Maria a României, reginei Marioara a Iugoslaviei și a d-nei Benešova soția președintelui republicii cehoslovace.

Ulterior, această expoziție va fi deschisă la București și Praga, precum și în orașele mari din provincie.

Triumful aviației

O dată istorică: 13 Ianuarie 1908

Zilele trecute, în amfiteatrul Școalei superioare naționale de aeronautică din Paris, s'a celebrat o dată memorabilă în istoria aviației: ziua de 13 Ianuarie 1908, când pentru întâia oară, Henri Farman, pilotând un avion construit de Gabriel Voisin, a zburat timp de o minută și jumătate, parcurgând o distanță de 1 km. în circuit închis și rezolvând toate problemele principale ale navigațiunii aeriene cu privire la decolare, viraj și aterizare.

Cu câțiva ani mai înainte, francezii Ader, Santos-Dumont, Penaud, Tatin; apoi Langley și frații Wilbur Wright, au încercat zboruri cu tipuri mici de aeroplane, dintre care numai acelea efectuate de frații Wright, în 1904, au însemnat un început de succes în materie de aviație.

Progresele uimitoare ce le-a făcut aviația într'un interval de timp atât de scurt nu s'ar fi putut înregistra dacă precursorii aeronauticei n'ar fi înlăturat o prejudecată absurdă, care a fost împărtășită secole de-arândul, chiar de matematicieni și fizicieni eminenți.

Afară de legendele în jurul zborului neizbutit al lui Icar, din antichitate, de faimoasa „columbă" a lui Architas din Tarente și de studiile lui Leonardo da Vinci, — în tot cursul evului modern nu s'a încercat să se rezolve problema navigațiunii aeriene, decât prin aparate mai ușoare de cât aerul.

Așa s'a născut aerostația, care a ținut în loc aviația.

Cine își mai amintește, astăzi, că până la 1900, nimeni — nici chiar matematicianii și fizicianii — n'au crezut în posibilitatea zborului unui aparat mai greu de cât aerul? Se afirmă odinioară, că numai păsările până la o greutate maximă de 11 kg. — pe care o atinge albatrosul — pot zbura pe distanțe relativ mari, — iar dincolo de această greutate natura se opune să asigure viețuitoarelor facultatea zborului.

Când s'au făcut cele dintâi încercări de zbor cu aparate mai grele decât aerul, s'a spus că ele se pot înălța și susține în aer, pe baza unei legi matematice: rezistența aerului crește cu pătratul vitezei; după cum un vapor pe fluviu, pe mare sau ocean, navighează pe baza altei legi matematice, care stabilește raportul între densitatea apei și densitatea vaporului. Lumea nu era însă convinsă, că se poate zbura, cu aparate mai grele decât aerul, pe baza unei simple formule matematice. Cu atât mai anevoios era să convingi lumea de siguranța ce o prezintă navigațiunea aeriană când există teama căderei corpurilor mai grele de cât aerul, pe pământ, asociată cu neofobia ce s'a manifestat și împotriva locomotivei, ca și împotriva automobilului.

(Continuare în pagina 2-a)

Henri Farman pe aparatul său, după zborul efectuat la 13 Ianuarie 1908

Nu vor mai fi publicate datele asupra flotei americane

Washington, 17 (Rador). — *Din sursă demnă de încredere, se anunță că guvernul american nu va mai da publicității rapoarte periodice asupra forței marinei de război a Statelor Unite.*

Declarația în fața comisiunii afacerilor navale a Senatului cu privire la forța comparativă a marinelor lumii nu va mai fi deasemenea publicată, iar Societății Națiunilor se vor da informațiuni mai reduse.

Marea Britanie și Franța vor continua și de aci înainte a fi informate asupra desvoltării marinei de război americane.

Revizuirea cetățeniilor obținute prin fraudă

Consiliul de miniștrii de Luni seară

Luni seară, la ora 6, s'a ținut un consiliu de miniștri sub președinția d-lui Octavian Goga.

Au participat toți titularii departamentelor și subsecretarii de stat.

Consiliul s'a ocupat cu chestiunea revizuirii cetățeniilor obținut din timpul războiului și până astăzi.

D. Rădulescu-Mehedinți, ministrul justiției, a făcut o expunere asupra economiei decretului-lege pentru revizuirea cetățeniilor dobândite prin fraudă.

Revizuirea va cuprinde trei categorii de încetățeniri.

1. Cetățeniile dobândite prin înscrierea în listele de cetățenie la primării pe baza tratatelor de pace. Această categorie privește cetățenille din Ardeal, Bucovina și Basarabia.

2. A doua categorie privește pe evreii din vechiul regat, care s'au născut din părinți stabiliți în România și cari nu s'au bucurat înainte de vreo supușenie străină.

Revizuirea acestora se va face de celeași organe jurisdicționale, care le-au acordat-o.

3. In categoria a treia intră încetățenirile prin naturalizare acordate de ministerul justiției.

O comisiune formată din magistrați și reprezentanți ai ministerului de interne va fixa criteriile după care se va face această revizuire.

Intreaga operațiune a revizuirilor e dată în seama organelor judiciare. Listele de încetățeniri aflate la primării, ale tuturor acelora cari aveau apartenență în 1918 pe teritoriul român, vor fi înaintate judecătoriilor de ocol.

Toți cei cari figurează pe aceste liste se vor prezenta cu dovezi în fața judecătoriilor de ocol spre a-și susține dreptul de a sta în țară.

Faptul neprezentării echivalează cu o recunoaștere că n'are dreptul la cetățenia română.

A doua instanță de recurs va fi tribunalul.

Cei cari și-au obținut cetățenia prin comisiunile jurisdicționale vor fi revizuiți de tribunal, la cererea ministerului public. In ambele cazuri se admite denunțul public, care va fi luat imediat în considerație de judecător.

In Basarabia, întrucât sub regimul rusesc, nu existau registre de stare civilă, ci actele se făceau de reprezentanții diferitelor culte, vor fi revizuite toate încetățenirile dobândite pe baza certificatelor date de rabini.

COMUNICATUL

La sfârșit s'a dat presei următorul comunicat:

Consiliul de miniștri a ținut ședință aseară la ora 6 sub președinția d-lui Octavian Goga. D. ministru al justiției a făcut o expunere asupra economiei decretului-lege pentru revizuirea cetățeniilor obținute prin fraudă.

S'a hotărât ca această revizuire să se îndeplinească printr'o procedare rapidă pe baza legilor existente și în cadrul tratatelor internaționale, cu privire la minorități.

Intreaga verificare va fi încredințată organelor judecătorești, care vor avea de examinat listele întocmite de primăriile din țară, admițându-se principiul denunțului public, pentru orice declarație falsă.

Decretul lege va primi în câteva zile forma definitivă și va fi pus imediat în aplicare.

Consiliul a luat sfârșit la ora 8.20 seara".

Pentru întâietate

Luni s'a zvonit că se vor dizolva Corpurile Legiuitoare și că se va păși — ca urmare — la depunerea listelor de candidaturi pentru alegerile viitoare. Rezultatul: la ora 12 grupuri importante de legionari, într'o ordine desăvârșită, au ocupat după cum se poate vedea din cliseul de mai sus, absolut toate intrările Palatului justiției și locul nr. 1 în fața biroului central electoral spre a depune cea dintâi listă de candidaturi. Legionarii au stat la tribunal toată noaptea.

Prinderea unui renumit bandit polonez

Varșovia, 17 (Rador). — Astă noapte, a fost arestat în cursul unei încăerări la Biala, în apropiere de Bielitz, fiorosul asasin Maruszewski care a făptuit în Silezia orientală și în voivodiile vecine mai multe tâlhării și șapte asasinate.

El a fost arestat într'un local de noapte, unde se luase la bătaie cu alți bandiți.

Ziarele vorbesc despre Maruszewski ca despre un adevărat monstru al crimei.

Se știe că complicele său Kaszewiak a fost omorît anul trecut într'o luptă cu poliția.